

ВИХОВНІ ТРАДИЦІЇ ТА КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ.

Шевченко Н.В., головний бібліотекар

Харківський національний аграрний університет
імені В.В.Докучаєва

Один із найважливіших напрямків роботи бібліотеки – виховна та культурно-просвітницька робота зі студентами.

Духовність і молодь. Як же багато питань виникає у цьому словосполученні. Ми зараз живемо в складний час, коли старі ідеологічні форми віджили. І наша молодь, наше студентство жадає відшукати нових ідеалів, нових форм самовираження.

Прикрим фактом стало те, що в багатьох випадках матеріальний бік цікавить більше молодь, ніж духовний.

Тому наша мета, наше завдання – формувати духовність нації. Це важливе завдання включає, перш за все, збагачення і вдосконалення внутрішнього світу студентів, здатних любити, творити Добро і Красу.

Керуючись Конституцією України, Законом України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, положенням Загальної декларації прав людини, Програмою правової освіти населення України, Статутом Університету, бібліотека нашого університету на перше місце в культурно-виховній і просвітницькій роботі ставить безпосередньо роботу з читачем. Саме шлях спілкування зі студентами побудований таким чином, що виховна робота тісно пов'язана з темами наукових робіт кафедр, навчальним процесом і проблемами виховання національної культури та духовності, формування у студентів національної свідомості, активної громадської позиції, високих моральних цінностей.

Робота по вихованню традицій та просвітництву проводиться за такими напрямками:

Національно-патріотичне виховання — це національна свідомість, тобто гідність українця, любові до рідної землі та українських традицій, мови, культури; відновлення та збереження українських пам'яток.

Громадсько-правове виховання передбачає:

- повага до права і свободи громадянина;
- повага до законів України, державних символів;
- етичне ставлення до різних національностей України.

Морально-етичне виховання:

- виховання почуття честі, свободи, рівності;
- здатність відстоювати особисту позицію.

Екологічне виховання:

- основне – це природа як національне багатство;
- охорона і збереження природи;
- уміле користування національним надбанням.

Професійне виховання:

- засвоєння системи знань на основі відповідних навчальних предметів;
- розвиток творчої діяльності.

Кожен навчальний рік бібліотека університету розпочинає роботу місячником першокурсника під назвою “Запрошуємо до скарбниці знань”. У рамках місячника проходять екскурсії бібліотекою, під час якої бібліотекар розповідає історію бібліотеки з відвідуванням читальних залів, навчального та наукового абонементів. Крім цього, протягом вересня-жовтня проводяться екскурсії-знайомства під назвою “Країна Читалія” на абонементі художньої літератури, де бібліотекар демонструє книги різних жанрів, різних авторів.

Розповідаємо про місто Харків – коротке знайомство з театрами і музеями, виставковими залами. Такі зустрічі зі студентами дуже корисні, адже надалі студент приходиться не тільки взяти книгу, а й поділитись враженнями про якийсь спектакль чи виставку.

Узагалі бесіди зі студентами допомагають ближче пізнати їх глибину інтелекту, їх внутрішній світ. У нашій

бібліотеці діє клуб “Поетичні вітражі”, який відкриває поетичні таланти серед студентів та викладачів. Засідання клубу проходять щоквартально. Активну участь у таких заходах бере кафедра фізики та агрометеорології. Цього року були проведені вечори до Дня закоханих і вечір-зустріч із молодими поетами Харкова.

Традиційно проводяться Різдвяні театралізовані вечорниці “Вечори на Хуторі біля Роганки”.

Національно-патріотичне виховання студента – це завдання, якому приділяється велика увага, адже від нас залежить з яким світобаченням вийде студент у життя з університету.

Наша мета виховати патріота України, патріота університету, людину, яка б любила і поважала традиції нашого народу, нашу історію, звеличувала свій край.

У цьому плані бібліотекою проводиться ряд заходів: до Дня пам'яті героїв Крут була проведена літературна година “Тут юнь прекрасна і свята встелила землю в мить єдину”; літературний огляд, присвячений поету-дисиденту В. Стусу

“Стус – людина

Стус – поет

Стус – громадянин”.

До Дня пам'яті жертв голодомору в холі бібліотеки демонструється цикл фільмів про голодомор і кожен бажаючий може подивитись і послухати жахливу правду історії. У листопаді цього року традиційно відбудеться виставка, присвячена цій даті, а також виставково-демонстраційна зала буде прикрашена букетами жита та палаючими свічками.

Разом із кафедрою української та російської мов був проведений вечір “Великий Кобзар” за участю бібліотекарів, викладачів і студентів.

Хочеться назвати, як приклад, декілька виставок:

- до Дня рідної мови “Відкрий, о рідна мово, свої скарбниці золоті” та “Рідна мова – життя духовного основа”;

- до Дня Перемоги: “Дзвони пам'яті” та “Письменники лихоліття”;

- до Дня прапора “Він, як літо: блакитне небо, золоті ниви”.

А також виставки до Дня Незалежності України, зокрема “Україна в просторі та часі”.

Протягом навчального року у бібліотеці експонується безліч виставок, відповідно плану роботи бібліотеки.

Для віртуального користувача на сайті бібліотеки представлено виставки та огляди. Останнім часом найбільш популярною стала виставка до Дня Незалежності. Її переглянуло близько 700 віддалених користувачів.

Неможливо перерахувати всіх заходів: це і виставкова робота, огляди, бесіди, круглі столи тощо.

Презентації книг “Увага, новинка!”, презентації російських та іноземних стародруків, яким за 200 років.

Виставка-віншування “Перемога в конкурсі” присвячена книзі-дипломанту I ступеня “Геологія з основами мінералогії”, яка брала участь у XIII виставці-конкурсі навчальної літератури у Навчально-методичному центрі Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. У складі авторів викладачі ХНАУ: доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Міжнародної академії наук екології і безпеки життєдіяльності Д. Г. Тихоненко та доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент Міжнародної академії наук екологічної безпеки В. В. Дегтярьов.

Усі ці заходи проходять за участю співробітників бібліотеки та викладачів і студентів університету.

У холі бібліотеки традиційно до Дня працівників культури та аматорів народного мистецтва проводиться виставка “Добрих рук майстерність” – де з цікавістю, з великим інтересом проходить перегляд робіт живопису, вишивки, робіт із бісеру, де-купажу, різьблення, в'язання та інше, які виконані руками співробітників університету та студентами.

Як правило, у багатьох заходах використовуються вишиванки, глиняний посуд та інші предмети побуту —

це надбання бібліотеки, якому більше, ніж 100 років. Тому завжди ці атрибуту мають великий успіх.

Продовжує роботу краєзнавчий клуб “Криниця духовності”. Пізнання рідного краю, його історії, культури, побуту – ось мета клубу, який працює для усіх бажаючих в університеті. Була організована поїздка в Сквородинівку до музею українського філософа Г. Сквороди, у музей І.Ю. Рєпіна та картинну галерею у м. Чугіїв. У планах клубу поїздка до музею води в селище Кочеток.

Культурно-просвітницька робота бібліотеки спрямована на підвищення рівня інформаційної культури, формування державницької, патріотичної, громадської свідомості. Усі заходи, які організовуються і проводяться бібліотекою, націлені на неординарність послуг, можливостей, невичерпний інтелектуальний потенціал бібліотеки для широкого загалу студентів і викладачів.

Зважаючи на мережу інформаційного простору сьогодні, співробітники бібліотеки знаходяться в пошуках нових форм поширення корисної інформації.